

Kluddermors Stationssystem – din trin-for-trin guide

Her får du en samlet, overskuelig og praksisnær stationsvejledning, der gør det nemt for dig at organisere dine stationskasser, så der skabes ro, struktur og bedre læring for eleverne. Vejledningen er udviklet til både børnehaveklasseledere, lærere, DSA-undervisere og speciallærere, der ønsker differentierede stationer målrettet de helt konkrete færdigheder, som eleverne skal træne.

Hver station er opdelt i tydelige understationer, så du hurtigt kan danne dig et overblik og vælge de materialer, der passer bedst – uanset om du bruger Kluddermors materialer, egne ressourcer eller en blanding. Målet er at give dig en klar rød tråd i arbejdet med sproglig opmærksomhed, fonologi samt begyndende læsning og skrivning, så eleverne kan arbejde selvstændigt, trygt og med høj motivation. I mere end 25 år som speciallærer har jeg udviklet en stor samling begyndermaterialer til den første læsning – letlæsningsbøger, opgavehæfter, spil, lamineringsopgaver, kopiark og bevægelsesaktiviteter. Alt er skabt med fokus på struktur, overskuelighed, progression og høj genkendelighed for eleverne.

Materialerne er intuitive og børnevenlige, så eleverne kan arbejde selvstændigt. Derfor egner de sig perfekt til stationsundervisning – og giver dig som lærer mere luft i hverdagen. Du kan bruge materialerne, præcis som de er – eller kombinere dem med de materialer, du allerede har liggende i klassen. Det hele kan spille sammen og skabe endnu større variation og fleksibilitet.

Årstids- og højtidsmaterialerne flettes automatisk ind, så stationerne følger årets rytme. Det betyder, at dine stationskasser altid kan opdateres med meningsfulde og aktuelle aktiviteter – efterår, jul, forår, sommer, temauger, temaemner og meget mere – så eleverne møder opgaver, der både interesserer og engagerer dem.

På Forlaget Kluddermors hjemmeside får du en fleksibel og brugervenlig ramme for stationsundervisningen – og du kan altid vende tilbage efter ny inspiration eller friske stationsidéer, når behovet opstår.

Denne guide er bygget op i tre trin:

- **TRIN 1** - Opbyg dine **LAGERkasser** – fundamentet Side 2
- **TRIN 2** - Brug **Multimappen** til at finde elevernes niveau Side 6
- **TRIN 3** - Pak dine **ELEVkasser** Side 7

TRIN 1: Opbyg dine LAGERkasser – fundamentet

Start med at opbygge et lærerlager med 8–9 faste **LAGERkasser** – én til hver stationstype. **LAGERkasserne** er selve rygraden i stationssystemet. De gør det nemt for dig at pakke differentierede ELEVKasser hurtigt og effektivt.

Sådan organiserer du LAGERkasserne:

I hver LAGERkasse sorterer du materialerne efter **understationer** ved hjælp af faneblade (fx Sprogstation A, B, C osv.). Fanerne bør følge farvekoderne fra **Læseslangen**, så systemet hænger sammen hele vejen fra hjemmeside → lagerkasser → elevkasser → undervisning.

LAGERkasserne kan indeholde både **lamineringsmaterialer** dvs. færdiglaminerede kort, spil, klemmeopgaver mm, købte færdige spil, bøger og hæfter samt **kopimapper**. Kopimapperne fungerer som **mastermapper**, hvor du kun opbevarer én ren masterkopi af hver kopiopgave. Når du pakker ELEVKasserne, kopierer du det antal sider, du skal bruge den dag eller uge.

Både lamineringsmaterialer, spil, hæfter og mastermapper lægges i **plastlommer** med:

- farvekode
- stationsnavn
- understation

På denne måde kan lamineringsmaterialer og kopimapper ligge side om side i samme LAGERkasse uden at skabe rod. Det gør dem ekstremt nemme at finde, anvende og genbruge.

Hvor finder du materialerne?

Du finder alle Kluddermors stationsmaterialer via **Stationssiderne**. Her ligger materialerne allerede sorteret efter station, understation og farvekode – præcis som dine LAGERkasser.

- Almenkunder: www.forlagetkluddermor.com/stationsundervisning
- Årsabonnenter: www.forlagetkluddermor.com/stationsundervisningen

De fleste har allerede en række forskellige materialer liggende. Disse kan du med fordel integrere i LAGERkasserne. Det kræver blot en plastlomme med farvekode og station/understation (her vurderer du selv, hvor materialerne passer ind) – så indgår dine andre materialer fint i systemet.

Du kan med fordel opbygge et **fælles lager sammen med dine kolleger**, så I hurtigere får samlet en solid materialebase.

Jeg anbefaler, at du organiserer LAGERkasserne efter følgende system:

Sprogstation

A. Overbegreber & sortering (Læsetrin 1)

B. Forholdsord (Læsetrin 1)

C. Rimord (Læsetrin 2)

D. Sammensatte ord (Læsetrin 4)

E. Klap stavelser (Læsetrin 5)

F. Fonemlyde uden bogstaver (Læsetrin 7)

Spilstation

A. Spil til sproglig opmærksomhed (Læsetrin 1-7)

B. Spil til bogstaver og lyde (Læsetrin 8-13)

- C. Spil til ord på to bogstaver (Læsetrin 14-18)
- D. Spil til ord på tre bogstaver (Læsetrin 19-22)
- E. Spil til ord med konsonantklynger (Læsetrin 26)
- F. Spil til flerstavellesord (Læsetrin 23-25 + 27-30)

Kreastation

- A. Finmotoriske før-læseopgaver (Læsetrin 1-7)
- B. Kreative bogstav/lyd opgaver (Læsetrin 8-9)
- C. Klip og lim ord på to bogstaver (Læsetrin 14-18)
- D. Klip og lim ord på tre bogstaver (Læsetrin 19-22)
- E. Klip og lim ord på to-tre stavelser (Læsetrin 23-25 + 27)
- F. Klip og lim ord med konsonantklynger (Læsetrin 26)
- G. 120 ord og refleksiv læsning (Læsetrin 29-30)

Bevægelsesstation

- A. Sprog og bevægelse (Læsetrin 1-7)
- B. Bogstaver og bevægelse (Læsetrin 8-9)
- C. Læsning og bevægelse (Læsetrin 11-24)

Bogstav/lyd-station

- A. Vokalerne (Læsetrin 8)
- B. Konsonanterne (Læsetrin 9)
- C. Rimanalogi & forlyde (Læsetrin 10-11)
- D. Lydanalysen & lydsyntesen (Læsetrin 14-15)

Ordstation

- A. Ord på to bogstaver (Læsetrin 16-17)
- B. Ord på tre bogstaver (Læsetrin 19-20)
- C. Ord med to-tre stavelser (Læsetrin 23-24 + 27)
- D. Ord med konsonantklynger (Læsetrin 26)
- E. Ord med vokalforveksling (Læsetrin 28)
- F. De 120 ord (Læsetrin 29)

Læsestation

- A. Sætninger med ord på to bogstaver (Læsetrin 18)
- B. Sætninger med ord på tre bogstaver (Læsetrin 21)

- C. Sætninger med ord på fire bogstaver (Læsetrin 25)
- D. Sætninger med klynger eller flerstavellesord (Læsetrin 26-27)
- E. Sætninger med de 120 ord (Læsetrin 29)
- F. Flydende refleksiv læsning (Læsetrin 30)

Skrivestation

- A. Form og skriv bogstaverne (Læsetrin 6 + 8-9)
- B. Sætninger og ord med to bogstaver (Læsetrin 17-18)
- C. Sætninger og ord med tre bogstaver (Læsetrin 20-22)
- D. Sætninger og ord med flere stavelser (Læsetrin 23-25 + 27)
- E. Ord og sætninger med konsonantklynger (Læsetrin 26)
- F. Skriv sætninger med de 120 ord (Læsetrin 29)
- G. Skriv egne refleksive sætninger (Læsetrin 30)

TRIN 2: Brug Multimappen til at finde elevens niveau

Kluddermors Multimappe indeholder 30 opgaver – én til hvert læsetrin i **Læseslangen**.

Sådan gør du:

- Lad alle elever arbejde selvstændigt med **Multimappen** (gratis download):
www.forlagetkluddermor.com/product-page/kluddermors-multimappe
- Vurdér hver elevs mestring og placér dem i skemaet med det tilhørende **Læsetrin** og **farvekode** (se eksempel herunder).
- De fem læsefaser i Læseslangen har hver sin farve, og farverne går igen i **Multimappen**, **stationssiderne** og **dine LAGERkasser**, så hele systemet hænger logisk sammen.
- Når alle elever er placeret i skemaet, danner du 4–5 **homogene grupper** ud fra farverne.

Kluddermors 30 Læsetrin	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
Elevernes navne:																														
Alva	X	X	X	X	X	X	X	X	X																					
Anna	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X									
Astrid	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X									
Bo	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X															
Bruno	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	
Camilla	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X																	
David	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X															
Emanuel	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	
Fie	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X									
Frederik	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X									
Frode	X	X	X	X	X																									
Georg	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	
Gina	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X														
Hugo	X	X	X	X	X	X	X	X	X																					
Ingrid	X	X	X	X																										
Joakim	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	
Jack	X	X	X	X	X	X	X	X																						
Kaya	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	
Kalle	X	X	X	X	X																									
Lena	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X										
Leo	X	X	X	X	X	X	X	X																						
Muhammed	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	
Naya	X	X	X	X	X																									
Olga	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X															
Fonemfabrikken 1-5	Del 1							Del 2		Del 3										Del 4				Del 5						
Linnea Ehris fire Læsefaser	Den præalfabetiske fase							Delvist alfabetiske		Den fuldt alfabetiske fase														Den konsoliderende alfabetiske fase						

TRIN 3: Pak dine ELEVkasser

Når du først har placeret eleverne i **de forskellige læsefaser via Multimappens skema**, bliver det langt lettere at danne homogene grupper og finde præcis de stationer og materialer, der passer til de enkelte gruppers læseniveau.

Har du allerede **gode færdigpakke LAGERkasser** med en omfattende materiale-samling i, kan du pakke ELEVkasserne direkte via dine **LAGERkasser og farvekoderne** på fanerne.

NB! Er du stadig i en opstartsfasen, så gå ind på **Forlaget Kluddermors hjemmeside** og find dine stationsmaterialer via **Stationssiderne**:

www.forlagetkluddermor.com/stationsundervisning for almenkunder og

www.forlagetkluddermor.com/stationsundervisningen for årsabonnenter.

- Gå til fanen **“Stationsundervisning”**, se link herover.
- Vælg den station du vil finde materialer til, fx Læsestationen, Ordstationen eller Skrivestationen.

- Ved hver station finder du en række materialer allerede sorteret i understationer og farver efter læsetrin og sværhedsgrad.
- Vælg den **understation**, der *matcher elevgruppens farve fra Multimappen*.
Eksempel: Uglegruppen er blå → vælg en blå understation.
- Vælg de materialer fra den pågældende understation, som du synes passer bedst til dine elever.
- Fortsæt på samme måde med de andre stationer, indtil du har fyldt alle dine ELEVkasser.

I det følgende får du **et overblik over hvilke understationer, vi anbefaler til de fem læsefaser og 30 læsetrin**, så du hurtigt og sikkert kan udvælge **materialer til dine ELEVkasser**. NB! Ikke alle stationer passer ind i alle læsefaser, f.eks. er *Læsestationen* først relevant fra *Den fuldt alfabetiske fase* og frem, og *Sprogstationen* er mest relevant i *Den præalfabetiske fase* osv.

Her får du først understationerne og læsefaserne i skemaform:

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
Sprogstation	a & b	c	f	d	e		f			f																				
Spilstation	a	a		a	a	b	b	b	b	b	b	b	b	c	c	c	c	c	d	d	d	d	f	f	f	e	f	f		f
Kreativ station	a	a	a	a	a	b	b	b	b	b	b	d	d	c	c	c	c	c	d	d	d	d	e	e	e	e	f	e	g	g
Bevægelsesstation	a	a		a	a	b	b	b	b	b	c	c	c	c	c	c	c	c	c	c	c					b				
Bogstavlyd station					a	a	b	a	b	c	c	c	c	d	d	d	d													
Ordstation										b	b	a	a	a	a	a		b	b				c	c		d	c	e	f	
Læsestation																a			b	b					c	d	d		e	f
Skrivestation			a			a		a	a	c	a			b	b		b	b	c	c	c		d	d	d	e	d	d	f	g
Digital station			x							x								x	x	x	x				x		x	x		x
	Den præalfabetiske fase							Delvist alfabetiske		Fuldt alfabetiske fase del I									Fuldt alfabetiske fase del II			Konsoliderende alfabetiske fase								

Den præalfabetiske fase - Læsetrin 1-7

Barnet arbejder uden bogstaver og udvikler den grundlæggende sproglige opmærksomhed: rim, stavelser, sammensatte ord, fonemlyde og lydlege. Fokus er på at lytte og lege sig ind i sprogets struktur. Til den gule **præalfabetiske fase** (læsetrin 1-7) hører følgende stationer:

Sprogstation

- A. Overbegreber & sortering (Læsetrin 1)
- B. Forholdsord (Læsetrin 1)
- C. Rimord (Læsetrin 2)
- D. Sammensatte ord (Læsetrin 4)
- E. Klap stavelser (Læsetrin 5)
- F. Fonemlyde uden bogstaver (Læsetrin 7)

Spilstation

- A. Spil til sproglig opmærksomhed (Læsetrin 1-7)

Kreastation

- A. Finmotoriske forlæseopgaver (Læsetrin 1-7)

Bevægelsesstation

- A. Sprog og bevægelse (Læsetrin 1-7)

Den delvist alfabetiske fase - Læsetrin 8-9

Her introduceres vokaler og konsonanter. Barnet lærer bogstavernes navne, lyde og funktioner og begynder at koble lyd og skrift i simple lydidentifikationsopgaver.

Til den røde **delvist alfabetiske fase** (Læsetrin 8-9) hører følgende stationer:

Spilstationen

B. Spil til bogstaver og lyde (Læsetrin 8-13)

Kreastation

B. Kreative bogstav/lyd opgaver (Læsetrin 8-9)

Bevægelsesstation

B. Bogstaver og bevægelse (Læsetrin 8-9)

Bogstav/lyd-station

A. Vokalerne (Læsetrin 8)

B. Konsonanterne (Læsetrin 9)

Skrivestation

A. Form og skriv bogstaverne (Læsetrin 6 + 8-9)

Den fuldt alfabetiske fase, del I - Læsetrin 10-18

Barnet afkoder og skriver små lydrette ord på **to bogstaver**. Der arbejdes systematisk med lydanalyse, lydsyntese, forlyde, udlyde, onsets-rime og enkel fonemmanipulation. Sidst i denne fase begynder barnet at skrive og læse små sætninger med ord på to bogstaver.

Til den blå **fuldt alfabetiske fase, del I** (læsetrin 10-18) hører følgende stationer:

Spilstation

C. Spil til ord på to bogstaver (Læsetrin 14-18)

Kreastation

C. Klip og lim ord på to bogstaver (Læsetrin 14-18)

Bevægelsesstation

C. Læsning og bevægelse (Læsetrin 11-24)

Bogstav/lyd-station

C. Rimanalogi & forlyde (Læsetrin 10-11)

D. Lydanalysen & lydsyntesen (Læsetrin 14-15)

Ordstation

A. Ord på to bogstaver (Læsetrin 16-17)

Læsestation

A. Sætninger med ord på to bogstaver (Læsetrin 18)

Skrivestation

B. Sætninger og ord med to bogstaver (Læsetrin 17-18)

Den fuldt alfabetiske fase, del II - Læsetrin 19–22

Barnet læser og skriver korte ord på **tre bogstaver**. Lydanalyse og lydsyntese bliver mere sikker, og eleven træner forlyd, udlyd, indlyd. Sidst i denne fase begynder barnet at skrive og læse små sætninger med ord på tre bogstaver.

Til den grønne **fuldt alfabetiske fase, del II** (læsetrin 19-22) hører følgende stationer:

Spilstation

D. Spil til ord på tre bogstaver (Læsetrin 19-22)

Kreastation

D. Klip og lim ord på tre bogstaver (Læsetrin 19-22)

Bevægelsesstation

C. Læsning og bevægelse (Læsetrin 11-24)

Ordstation

B. Ord på tre bogstaver (Læsetrin 19-20)

Læsestation

B. Sætninger med ord på tre bogstaver (Læsetrin 21)

Skrivestation

C. Sætninger og ord med tre bogstaver (Læsetrin 20-22)

Den konsoliderende alfabetiske fase - Læsetrin 23–30

Eleven arbejder nu med længere ord: fire bogstaver, flerstavelsesord, konsonantklynger, vokalforveksling og de 120 ord. Afkodningen automatiseres, og eleven udvikler flydende, refleksiv læsning.

Til den orange **konsoliderende alfabetiske fase** (læsetrin 23-30) hører følgende stationer:

Spilstation

E. Spil til ord med konsonantklynger (Læsetrin 26)

F. Spil til flerstavelsesord (Læsetrin 23-25 + 27-30)

Kreastation

E. Klip og lim ord på to–tre stavelser (Læsetrin 23-25 + 27)

F. Klip og lim ord med konsonantklynger (Læsetrin 26)

G. 120 ord og refleksiv læsning (Læsetrin 29-30)

Ordstation

C. Ord med to–tre stavelser (Læsetrin 23-24 + 27)

D. Ord med konsonantklynger (Læsetrin 26)

E. Ord med vokalforveksling (Læsetrin 28)

F. De 120 ord (Læsetrin 29)

Læsestation

C. Sætninger med ord på fire bogstaver (Læsetrin 25)

D. Sætninger med klynger eller flerstavelsesord (Læsetrin 26-27)

E. Sætninger med de 120 ord (Læsetrin 29)

F. Flydende refleksiv læsning (Læsetrin 30)

Skrivestation

D. Sætninger og ord med flere stavelser (Læsetrin 23-25 + 27)

E. Ord og sætninger med konsonantklynger (Læsetrin 26)

F. Skriv sætninger med de 120 ord (Læsetrin 29)

G. Skriv egne refleksive sætninger (Læsetrin 30)

Når du arbejder med Kluddermors stationskasser, får du et gennemprøvet og sammenhængende system, hvor struktur og differentiering går hånd i hånd.

Multimappen og det tilhørende skema giver dig altid det første vigtige overblik over elevernes niveau, så du trygt kan danne grupper og pakke elevkasser uden at skulle gætte.

Hele systemet er bygget op omkring **de samme farvekoder** og den samme progression – fra **LAGERkasser** og **Multimappe**, til **stationssiderne** på hjemmesiden samt dine differentierede **ELEVkasser** – og netop derfor bliver systemet så hurtigt og intuitivt at bruge i praksis. Under hver **understation** på hjemmesiden ligger materialerne sorteret efter **farvekode og sværhedsgrad**, så du med det samme kan se, hvilke opgaver der passer til hver elevgruppe.

Når **ELEVkasserne** pakkes efter farvekoder og læseniveau, får alle elever opgaver, der ligger præcis dér, hvor de kan udvikle sig og få succes. Og fordi hver elevgruppe tager deres egen kasse med rundt, arbejder alle med **de samme stationstyper**, men på forskellige niveauer – en enkel organisering, der skaber **ro, forudsigelighed og tydelig progression**.

Samtidig kan du lade **årets rytme** spille med, uden at miste den faglige røde tråd.

Årstids- og højtidsmaterialerne – efterår, jul, vinter, forår, påske og sommer – kan puttes direkte ind i stationerne og give ekstra motivation og genkendelsesglæde.

På **månedssiderne** på Forlaget Kluddermors hjemmeside finder du hver måned nye **årstidstilpassede idéer**, materialer og forslag til stationer, som kan bruges med det samme og let tilpasses de faglige mål.

Alt i alt får du et **fleksibelt, overskueligt og fuldt integreret stationssystem**, der gør det let for dig at tilrettelægge **differentieret undervisning** – og som giver eleverne de bedste muligheder for at lære, lykkes og trives.

Rigtig god fornøjelse
De bedste hilsner fra
Kluddermor, Liselotte Ring Kryger
www.forlagetkluddermor.com

Brug evt. disse billeder til dine ELEVKasser

